

Stockholm 2007-12-06

Finansborgarrådet Kristina Axén Olin
Kulturborgarrådet Madeleine Sjöstedt
Stadshuset
105 33 Stockholm

Stockholms Stadsmuseum illa ute

Öppet brev

Samfundet S:t Erik har med stor oro tagit del av det aktuella budgetförslaget för Stockholms Stadsmuseum inkl Stockholms Medeltidsmuseum. De generella kraven på 2% nedskärning gör tillsammans med utebliven löne- och priskompensation att Stadsmuseet måste göra besparingar i storleksordningen 5 mkr. Så vitt samfundet kan se blir det förutom att lämna lokaler, både för publika och interna ändamål, nödvändigt att reducera personalstyrkan från nuvarande ca 100 årsverken med omkring 15 tjänster. Med anledning av de allvarliga följder som detta skulle få vill samfundet framföra följande synpunkter.

Nedlagda resurser och mödosamt och skickligt uppbyggd kunskap och värdefull dokumentation riskerar att gå förlorad. Nya möjligheter att utnyttja museerna i Stockholms utveckling kommer inte att kunna tas till vara.

Det ekonomiska problemet accentueras av att museet under en följd av år som vi förstår utan avsikt gick miste om priskompensation när andra kulturverksamheter fick det samtidigt som kravet på insatser ökade i takt med ökad byggverksamhet. Detta till trots har Stockholms stadsmuseum på senare år utvecklats starkt. Dess verksamhet uppmärksammas påtagligt ofta i medierna. Samfundet S:t Erik finner det anmärkningsvärt om detta kommer att resultera i minskade anslag särskilt som det strider mot alliansens kulturpolitik i övrigt.

Mödosamt uppbyggd kunskap riskerar att förfuskas

Med förslagna besparingar hotas inte bara verksamheten utan även själva grunden för denna. Risken är uppenbar att också nedlagda resurser och mödosamt och skickligt uppbyggd kunskap och värdefull dokumentation därigenom riskerar att förödas. Om kompetensen och resurserna att såväl använda som sköta det samlade materialet urholkas riskerar det att vanvårdas.

Sedan Samfundet S:t Eriks tillkomst 1901 har en viktig del av dess arbete varit stadshistorisk dokumentation och information. När Stadsmuseet på samfundets initiativ bildades på 1930- talet tog museet i praktiken över samfundets samlade dokumentations- och informationsmaterial och samfundet tog på sig rollen som dess vänförening. Detta formaliserades 1984 då Stadsfullmäktige formellt bekräftade detta. Samtidigt överlämnade samfundet sitt mycket omfattande stockholmsregister med tillhörande ritningssamling, då värderad till ca 750 000 kr som gåva till museet.

Under perioden 1984-2007 har Samfundet S:t Erik bidragit med netto ca 14 mkr, dvs i dagens penningvärde ett betydligt högre belopp. Den alldeles övervägande delen av detta har kommit Stockholms stadsmuseum (med Medeltidsmuseum) och andra kommunala verksamheter tillgodo. De

Post- och besöksadress	Telefon	Telefax	E-mail	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	08-21 90 97	samfundet.st.erik@telia.com	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950

största posterna är bostadsrätten till Stuckatörens våning, David Bagares gata 10 (1992, drygt 2,6 mkr), och Vindragarlagets hus, Stora Hoparegränd 6 (2006, upptaget till bokförda värdet 465 tkr men taxerat till ca 3,9 mkr). Bidragen har gått till byggnadshistorisk dokumentation, forskning, utställningar och program, arkeologiska utgrävningar, information, föremålsförvärv, inredning och möblering samt publicering (på senare år även genom Stockholmia förlag). Till detta kommer ideella insatser med praktiska effekter genom utökade publikkontakter och gemensamma initiativ och arrangemang samt att Sankt Eriks årsbok även blev museets språkrör.

Stockholms stadsmuseum har på flera områden intagit en uppmärksammad och åtminstone periodvis ledande ställning inom svenskt museiväsen. Den byggnadshistoriska dokumentationen har genom målmedvetna och systematiska insatser under lång tid byggt upp en pålitlig kunskapsbas för antikvarisk medverkan i stadens planerings- och byggnadsverksamhet. Det rika och av nödvändighet växande fotoarkivet, vid sidan av Nordiska museets, det största vid landets museer, bildar det viktigaste underlaget för informationsverksamheten i det intensivt utnyttjande och uppskattade Faktarummet, där digitaliseringen nu radikalt ytterligare förbättrar tillgängligheten för studier och forskning.

Bidragen från Samfundet S:t Erik rör sig numer konsekvent om sådana extraordinära kostnader som ej kunnat täckas inom budget, som betalda uppdrag eller med andra externa bidrag. Av naturliga skäl kan samfundet ej bidra till de delar av museets basverksamhet som ligger i dess grunduppdrag eller för löner, hyror m.m. En förutsättning för samfundets bidrag måste också vara att museets huvudman garanterar rimliga förutsättningar för verksamheten.

Museets möjlighet till viktig roll mot utanförskap i Stockholm

Föreslagna besparingar gör det dessutom omöjligt att ta tillvara den potential som ligger i att verksamheten med sin djupa kunskap om Stockholm skulle kunna arbeta proaktivt i stadens utveckling inom flera områden på ett helt annat sätt än idag.

Med en förhållandevis liten extra satsning skulle museet kunna inta en central roll i stadens integrationsarbete och i arbetet med att skapa ett positivt samhällsklimat inte minst för barn och ungdom i ytterstaden. Att få ta del av all den kunskap som finns hos personal, i föremål och museifilialer är lustfyllt och inspirerande, samtidigt som det betyder mycket för att förstå samhälle och sedvänjor, stärker känsla av tillhörighet och ger upphov till konstruktiv dialog. Museiundervisningen vid stadsmuseet har i flera avseenden varit banbrytande och tillfört museipedagogiken stimulerande nyheter. Serien av museifilialer till illustration av bostadskicket under de senaste 125 åren är därvid ett verksamt hjälpmedel. Det är oerhört viktigt att detta arbete kan utvecklas mot nya mål i stället för att skäras ner.

För att lyckas såväl socialt som ekonomiskt med de nya stadsdelar som växer fram är en viktig faktor att de ges tydlig identitet. Tydlig positiv identitet ger stolthet och bildar utgångspunkt för en positiv spiral. Museerna borde också kunna användas för att hitta vägar till nödvändig förtätning av ytterstaden. Med sin djupa kunskap om Stockholm borde de kunna användas som kreativ kraft på ett helt annat sätt än som sker idag. Det förutsätter att de ges resurser så att de kan delta från tidigt skede i planeringen, inte bara som idag reagera i sent skede.

Slutord

Det föreslagna dryga besparingsprogrammet för med sig att:

- Nedlagda resurser och mödosamt och skickligt uppbyggd kunskap och värdefull dokumentation riskerar att gå förlorade.
- Nya möjligheter att utnyttja Stadsmuseet i Stockholms utveckling kommer inte att kunna tas till vara.
- Stadsmuseet riskerar att förlora sin position särskilt inom historisk dokumentation och museipedagogik

Post- och besöksadress	Telefon	Telefax	E-mail	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	08-21 90 97	samfundet.st.erik@telia.com	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950

Samfundet S:t Erik finner att Stockholms kommun med nuvarande budgetförslag inte tillgodoser museiverksamheten på ett rimligt sätt. Samfundet vill därför enträget vädja till Kulturnämnden och Kommunstyrelsen att ta tillbaka förslagen om nedskärningar och om utebliven löne- och priskompensation.

Styrelsen för Samfundet S:t Erik

Kerstin Westerlund Bjurström
Ordförande

Post- och besöksadress	Telefon	Telefax	E-mail	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	08-21 90 97	samfundet.st.erik@telia.com	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950